

	Аты-жөні: Тұранқұлова Дариға ФИО: Туранкулова Дариға last name, first name: Turankulova Dariga
	Қызметі: Т.Қ.Жүргенов атындағы «Сахна тілі» кафедрасының меңгерушісі, профессоры.
	Должность: Заведующая кафедрой «Сценическая речь» в Казахской национальной академии им.Т.К.Жургенова, профессор. Post: Head of the Department of "Stage Speech" at the Kazakh National Academy named after T.K.Zhurgenov, professor.
	Дәрежесі: Өнертану профессоры Степень: Профессор искусствоведения Degree: Professor of Art History
	Атағы: Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері; «Құрмет» орденінің иегері; ЖАК профессоры. Звание: Заслуженный деятель Республики Казахстан; Кавалер ордена "Курмет" ; Профессор ВАК. Title: Honored Worker of the Republic of Kazakhstan; Knight of the Order of "Kurmet"; Professor of the Higher Attestation Commission.

Академиялық және практикалық тәжірибе:Т.Қ.Жүргенов атындағы ҚҰӨА- да 1970 жылдан бастап «Театр өнері» факультеті, «Сахна тілі» кафедрасында оқытушылық қызмет атқарады.

Оқытатын пәндері: «Сахна тілі»; «Дауыс қоюдың негіздері I,II»; «Сахна тілі негіздері I,II»; Дауыс қою негіздерінің тренингі (сахна тіл), «Сахна тілі техникасы»; «Драматургиялық мәтінмен жұмыс жасау»; Әдеби мәтіндермен жұмыс жасау (сахна тілі); «Шешендік өнер»; «Монологпен жұмыс», «Сахна тілі өнері», «Рөлдің мәтінімен жұмыс жасау»

Шығармашылық, ғылыми-зерттеу және инновациялық қызмет:

1980-1991жж. «Біз мектепке барамыз» атты хабардың авторы әрі жүргізушісі.

1980-1995жж. Халықаралық бақылаудың төрайымы, кәсіподақ ұйымының төрайымы, әкімшілік комиссиясының төрайымы;

1992 жылы. Ақын – жазушылардың шығармашылықтарына байланысты теледидарда ашылған рубрикалардың авторы әрі ұйымдастырушысы;

16.12.1992 жылы. Мәскеудің П.Чайковский атындағы орталық концерт залында Семей өнерпаздарының полигонға қарсы «Ғасырлар үні атты» гала – концертінің авторлық бағдарламасына студенттерді дайындады;

1993 ж. Уфада өткен халықаралық фестивальмен конференцияда М.Өтемісұлының «Қан емесің қасқырсың» атты композициясы бас жүлдеге ие болды.

1996 ж. Семейде М.Төлебаев атындағы музыка колледжінде «Театр өнері» бөлімін ашты.

14.11.1998 ж. Семей қаласында «Дариға-ай» атты жастар театрын ұйымдастырды.

2008 ж. Т.Жүргенов атындағы өнер академиясында «Ана тілім - ар ожданым» атты жастар поэзия театрын құрды.

2010-2013 жж.О.Бөкей атындағы көркемсөз оқу сайысының төрағасы болды;

2010 ж. профессор М.Омарбаеваның шығармашылық кешін ұйымдастырды;

2011 ж. А.Тоқпанов атындағы Халықаралық студенттер театр фестивалінің қазылар алқасының мүшесі;

2012 ж. Н.Жантөрин атындағы дәстүрлі Республикалық көркемсөз оқу сайысының төрағасы;

2012 ж. Т.Айбергенов атындағы Республикалық көркемсөз оқу сайысының төрағасы;

2012ж. ҚР Халық артисі, профессор М.Байсеркеұлының шығармашылық кешін ұйымдастырдым.

10.10.2016 ж. Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, «Білім беру ісінің үздігі», ҚҰЖға академигі, ЖАК профессоры Дариға Тұранқұлованың шығармашылық еңбек жолының 50 жылдығын өткізді.

12-16.09.2016 ж. Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 – жылдығы аясындағы Қазақстан драма театрлары XXIV республикалық фестивалі. Ақтөбе қ.,Т.Ахтанов ат. Ақтөбе облыстық драма театры, қазылар алқасының төрайымы.

14.09.2016 ж. Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 – жылдығына орай, Т.Жүргенов ат. ҚҰӨА ректоры Б.Н.Нусипжанованың есеп беру концертіне арналған композициялық қойылымға режиссерлік етті. А.Құнанбаев ат.Мемлекеттік опера және балет театры.

17.10.2016 ж. «Менің мұңым – махаббат» атты ақын Кеңшілік Мырзабекті еске алу кешіндегі композициялық қойылымның режиссері болды. М.Әуезов атындағы Қазақ Мемлекеттік академиялық драма театры.

24.10.2016 ж.Ақын Мұратхан Шоқанның «Сезімдердің гүлін салқын ұрмасын» атты шығармашылық кешінде ақын өлеңдерінен композициялық қойылымға режиссерлік етті. М.Әуезов атындағы Қазақ Мемлекеттік академиялық драма театры.

28.11.2016 ж.Т.Қ.Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының есеп беру концертінде композициялық қойылым қойды. Ө.Жолдасбеков атындағы студенттер сарайы.

29.11.2016 ж. Ақбасав Саят Қырғызбайұлының «Күй көненің күмбірі» атты мерекелік концертінде композициялық қойылымның режиссері болды. «Ғылым ордасы» РМК концерт залы.

23.10.2019 ж. Хабар арнасында «Әнші балапан» Республикалық балалар байқауының әділқазы мүшесі болды.

30.11.2020 ж. 1 желтоқсан Тұңғыш Президент күніне орай Zoom бағдарламасы бойынша «Тұлға және өнер» атты поэзия марафонының өтуіне ат салысты.

20.10.2021ж. Т.Жүргенов атындағы ҚҰӨА-сында өткен,Тәуілсіздіктің 30 жылдығына арналған. Зкурс «Сөз сөйлеу жанрының артисі» білім алушыларымен Ж.Молдағалиевтың «Мен Қазақпын» атты композициясының режиссері болды.

11.2021жылы. Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасында өткен Оңғар Құралдың «Біз қалай сөйлейміз» атты кітабының тұсаукесеріне қатысты.

Жарияланымдар:

2002 ж. «Актер шеберлігі және көркемсөз» Қазақстан мектебі, №7«Сөз мәдениеті»

Әлемдік мәдени және білім беру кеңістігіндегі өнер.

2006 ж. Халықаралық ғылыми-практикалық материалдары – Алматы: ҚазҰӨА, «Сахна тілі – сөйлеу шеберлігінің маңызды қыры»

2009 ж. ЮНЕСКО және қазіргі әлемдегі Ұлы Жібек жолы феноменін зерттеу: Халықаралық ғылыми-практикалық материалдары – Алматы: ҚазҰӨА.

2011 ж. «Жыраулар поэзиясы» Жамбыл және түркі халықтарының эпикалық мұрасы: Халықаралық ғылыми-практикалық материалдары – Алматы: ҚазҰӨА,

10.10.2016 ж. Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, «Білім беру ісінің үздігі», ҚҰЖға академигі, ЖАК профессоры Дариға Тұранқұлованың шығармашылық еңбек жолының 50 жылдығына орай өткізілген «Ана тілім – іңкәрім» атты РҒТК,. ISBN 978-601-8792-23-7.177-231 б.

2016 ж. «Кәсіби тәжірибе және әдістемелік нұсқаулар бағдарламасы» оқу – әдістемелік құрал. Т.Жүргенов атындағы ҚҰӨА-сы. ISBN 978-601 – 265-213-0.56 б.

28.03.2017 ж. «Актер творчествасындағы тыныс пен дауыс ықпалы және олардың ролі» «Қазіргі дәуірдегі театр өнері. Теория және тәжірибе» ХҒПК. Алматы. ISBN 978-601-265-209-3. 80-84 б.

16.02.2018 ж. «Сахна тілінің М.Әуезов шығармашылығы арқылы насихатталуы «Has participated successfully in the 3rd international conference «Science and society», Канада. 20-24 б. ISBN 978-1-77192-360-6

2.11.2018 ж. «Қазақ театрындағы сөз өнерінің маңызы» Т.Қ.Жүргеновтің 120 жылдығына арналған «Қазақстан және Орталық Азияның білім беру, мәдениет және өнерін жаңғырту, ұлттық сананы трансформациялаудағы бірегей тәжірибе ретінде» ХҒПК. 1-2.11.2018 ж. 115-120 б. ISBN 978-601-265-242-0

19.11.2018 ж. Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері А.Б.Құлбаевтың 70 жылдық мерейтойына арналған «Рухани жаңғыру» бағдарламасын жүзеге асыру аясында заманауи театр өнерінің даму тенденциялары» атты ХҒПК. «Қара сөзбен жазылған шығармалар тілінің айтылу ерекшеліктері» 83-88б

2018 ж. «Кәсіби бағдарлау әдістемелік құралы» әдістемелік құрал. Т.Жүргенов атындағы ҚҰӨА-сы, ISBN 978-601 – 265-290-1.55 б.

25.10.2019 ж. «Үзбей білім беруді дамытудың өзекті мәселелері: мектеп, колледж, ЖОО-ЖОО - дан кейінгі өнер саласында білім беру», «Сахна тілін оқудағы – дәріс берудің негізгі мәселелері» Халықаралық ғылыми – практикалық конференцияға қатысып, мақаласы жарияланды.

2020 ж. г.Москва «Ценность и значимость творчества Т.Ахтанова» CXLVIII МНПК. Журнал Интернаука ISSN 2415-8771.

Монографиялар, оқулықтар:

Сахна тілі, Алматы, Білім. 1999 (12 п.л.)

-Көркем сөз оқу шеберлігі, А., Білім. 2001,(10п.л.).

-Сырлы сөз сахна сәні, А., Білім. 2003 (11п.л.).

-Сахна тілі, А., Білім. 2011 (12 п.л.).

2016 жылы осы 4 кітап, 4 томдық болып қайтадан баспадан шықты.

Марапаттар:

28.12.1990ж. Халық депутаттарының кеңесімен «Еңбек ардагері» медалімен марапатталды.

19.12.2000ж. «Қазақстан Республикасы Білім беру ісінің үздігі» № 0835;

08.12.2006ж. «Ерен еңбегі үшін» Медалі Президенттің жарлығымен марапаттау;

29.12.2008ж. «ҚР Білім беру ісінің құрметті қызметкері» белгісі №02343;

17.11.2008ж. Қазақстан ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі;

29.11.2016жылы. «ҚР Тәуелсіздігіне 25 жыл»мерекелік медалі. Куәлік №06772

25.11.2019 жылы. «Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясына 75 жыл» мерекелік төс белгісімен марапатталды.

2019жылы. Семей қаласының «Құрметті» азаматы. Куәлік №34

2019жылы. Қазақстан халық ассамблеясының «Мейірім» медалімен марапатталды.

21.12.2020жылы.«Кәсіподаққа еңбегі сіңген қайраткер» медалімен марапатталды.

Байланыс деректері: байланыс тел: 87029992268; 87778818111

Почта: turankulovadariga@gmail.com

Academic and practical experience: Since 1970, she has been a teacher of the Department of "Stage Speech" of the Faculty of "Theatrical Art" at the Kazakh National academy of Art named after T.K.Zhurgenov.

Subjects taught: "Stage speech"; "Fundamentals of voice production I, II"; "Fundamentals of stage speech I,II"; "Training of the basics of voice production (stage speech), "Technique of stage language"; "Work on dramatic text"; "Work on literary text (stage speech); "Oratory"; "Work on monologue", "Stage art"; "Work on the text of the role".

Creative, research and innovation activities:

In 1980-1991 Author and presenter of the program "We go to school".

In 1980-1995.. Chairman of the International Control, Chairman of the trade union organization, Chairman of the Administrative Commission;

In 1992. The author and organizer of the headings, open on television, related to the work of poets and writers;

On 16.12.1992. She prepared students for the author's program of the gala concert "The Ring of Ages" held at the Moscow Central Tchaikovsky Concert Hall;

In 1993, at the conference of the International Festival in Ufa, she received the Grand Prix for M.Utemisov's composition "You are not blood, you are a wolf";

In 1996, she opened the Department of "Theatrical Art" at the M. Tulebaev Music College in Semipalatinsk;

On 14.11.1998, she organized the Dariga-ai Youth Theater in Semey.

In 2008, at the T. Zhurgenov Academy of Arts, she created the youth poetry theater "My Native Language is My Conscience".

In 2010-2013 ..She was the chairman of the O. Bokey Art Reading Competition;

In 2010, she organized a creative evening of Professor M.Omarbayeva;

In 2011 she was a member of the jury of the International Student Theater Festival named after A. Tokpanov;

In 2012 she was the chairman of the traditional republican contest of artistic reading named after N.Zhanturin;

In 2012, she was the chairman of the T. Aibergenov Republican Art Reading Contest;

In 2012, she organized a creative evening of the People's Artist of the Republic of Kazakhstan, Professor M. Baysyerkeuly.

On 10.10.2016 was held on the 50th anniversary of the creative path of the honored worker of Kazakhstan, "excellence in education" academician, Professor VAK Dariga Turakulova.

On 12-16.09. 2016 was Chairman of the jury at the XXIV national festival of drama theaters of Kazakhstan in the framework of the 25th anniversary of independence of the Republic of Kazakhstan. Aktobe them. T. akhtanov Aktobe regional drama theatre.

On 14.09.2016, she was the director of a compositional performance dedicated to the report concert of the Rector of KAZNAI named after T. Zhurgenov B. N. Nusipzhanova, organized on the day of the 25th anniversary of Independence of the Republic of Kazakhstan.

On 17.10.2016, she was the director of the compositional play "My Sadness is Love" at the evening in memory of the poet Kenshulik Myrzabek, held at the Kazakh State Academic Drama Theater named after M. Auezov.

On 24.10.2016, she was the director of the composition at the creative evening of the poet Muratkhan Shokan "Let the feelings not fade", held at the Kazakh State Academic Drama Theater named after M. Auezov.

On 28.11.2016, she was the director of the composition at the reporting concert of the Kazakh National Academy of Arts named after T. K. Zhurgenov, held at the O. Zholdasbekov Palace of Students.

On 29.11.2016, she was the director of a compositional production at the festive concert of Akbasav Sayat Kyrgyzbayuly "Kui-music of the past".

On 23.10.2019, she was a member of the jury of the republican children's contest "Little Singer" on the Khabar channel.

On December 30, 2020, on December 1, in honor of the First President's Day, Zoom held a poetry marathon "Personality and Art".

On 10.20.2021, she was the director of the composition by J. Moldagaliev "I am Kazakh!" dedicated to the 30th anniversary of independence of the Republic of Kazakhstan, at the KAZNAI named after T. Zhurgenev.

11.2021. She took part in the presentation of Ongar Kural's book "How we Speak", which was held at the National Library of the Republic of Kazakhstan.

Publications:

2002 Kazakhstan school. "Acting and artistic speech", No. 7 "Culture of the word". Art in the global cultural and educational space.

2006 International scientific and practical material-Almaty: KazNAI, "Stage speech is the most important facet of speech mastery"

2009 UNESCO and the study of the phenomenon of the Great Silk Road in the modern world: materials of the International Scientific and Practical Conference-Almaty: KazNAI.

2011. "Poetry of Zhyrau "Epic heritage of the Zhambyl and Turkic peoples: materials of the International scientific and Practical Conference-Almaty: KazNAI.

10.10.2016 RNTC "My native language is my heritage", dedicated to the 50th anniversary of the creative path of the Honored Worker of Kazakhstan, "excellent student of education", academician of the Koc, Professor of the Higher Attestation Commission Dariga Turankulova. ISBN 978-601-8792-23-7. pp. 177-231.

2016. educational and methodical manual "Program of professional practice and methodological guidelines". KAZNAI named after T. Zhurgenov. ISBN 978-601-265-213-0. from. 56.

28.03.2017 "The influence of breathing and voice in the work of an actor and their role",
"Theatrical art in the modern era. Theory and practice" MNPC. Alma-Atmaty. ISBN 978-601-
265-209-3. pp. 80-84.

16.02.2018 G. "Propaganda stage of the works of M. Auezov" Has successfully participated in
the 3rd international conference "Science and society", Canada. With. 20-24 ISBN 978-1-77192-
360-6

2.11.2018 G. MNPK "the Value of art expression in the Kazakh theater", dedicated to the 120th
anniversary of T. K. Zhurgenov" Modernization of education, culture and art of Kazakhstan and
Central Asia as a unique experience of the transformation of national consciousness." 1-2. 11.
2018, Pp. 115-120 ISBN 978-601-265-242-0

19.11.2018 MNPK "Trends in the development of modern theatrical art within the framework of
the implementation of the program "Rukhani Zhangyru", dedicated to the 70th anniversary of the
Honored Worker of Kazakhstan A. B. Kulbayev, "Peculiarities of pronunciation of the language
of works written with the word " 83-88b.

2018 "Methodical manual on career guidance", methodical manual. KAZNAI named after T.
Zhurgenov, ISBN 978-601-265-290-1.p. 55

On 25.10.2019, she participated in the International Scientific and Practical Conference "Actual
problems of the development of continuing education: school, college, university - postgraduate
education in the field of art", "The main problems of studying stage speech".

2020 Moscow. "The value and significance of T. Akhtanov's creativity " XLVII MNPK. Journal
of Internauka ISSN 2415-8771.

Monographs, textbooks:

Stage speech, Almaty, education. 1999 (12 p. l.)

- Mastery of the artistic word, A., knowledge. 2001, (10p. l.).

- A., education. 2003 (11p. l.).

- Stage speech, A., education. 2011 (12 pp.).

In 2016, these 4 books were republished in 4 volumes.

Awards:

On 28.12.1990, she was awarded the medal "Veteran of Labor" by the Council of People's
Deputies.

19.12.2000 Badge "Excellent student of education of the Republic of Kazakhstan " No. 0835;

Medal "For Labor Distinction" from 08.12.2006. awarding by Presidential Decree;

29.12.2008 badge "Honorary Worker of Education of the Republic of Kazakhstan" No. 02343;

17.11.2008 Academician of the National Academy of Natural Sciences of Kazakhstan;

29.11.2016. Jubilee medal "25 years of Independence of the Republic of Kazakhstan". Certificate
No. 06772

25.11.2019. She was awarded the jubilee badge "75 years of the Kurmangazy Kazakh National
Conservatory".

2019. "Honorary citizen" of the city of Semey. Certificate No. 34

2019. She was awarded the medal of the Assembly of People of Kazakhstan "Kindness".

On 21.12.2020, she was awarded the medal "Honored Worker of the Trade Union".

Contact: 87029992268; 87778818111

Mail: turankulovadariga@gmail.com